

ONDŘEJ HAVELKA

PLACHETNICÍ KOLEM ANTARKTIDY

Cestovatel Karel Wolf je mimo jiné duchovním otcem známého cestovatelského festivalu Kolem světa, který se několikrát ročně koná v Praze a v Brně. Procestoval celý svět a účastnil se takových dobrodružství, jako byla například plavba plachetnicí z Jižní Ameriky podél Antarktidy až do Afriky. Na jeho dobrodružství se ptal náš cestovatel Ondra Havelka.

Ahoj Karle, když už jsme zmínili tu krásnou plavbu podél Antarktidy, nemohu se nezeptat, jaká byla?

Byla fantastická, jedinečná, nezapomenutelná. Byla to cesta, na kterou jsem se nemohl připravit, protože jsem vůbec nevěděl, co mě čeká. Na palubě jsme strávili 52 nocí za stálého pohupování na hodně velkých vlnách. Pozorovali jsme rypouše na sopečných plážích, tučňáky na zelených pastvinách anebo kosatky kolem lodi. Poznali jsme život na polárních stanicích, celou dobu jsme sledovali hrdinský příběh Ernesta Shackletona, a co bylo nejsilnější – naučili jsme se kormidlovat velkou trojstěžňovou plachetnicí. Absolutní cestovatelský TOP!!

Co bylo tvé největší dobrodružství na cestách světem?

Předně to byla ta cesta plachetnicí na Antarktidu. Pak jsme si prožili týdenní trek v džungli ostrova Siberut v Indonésii, kde jsme spali v long-housech s místními Mentawajci, potomky lovců lebek. Zažili jsme těžký život horníků v bolivijském Potosí, pouštní podmínky domorodých lidí na jihu Etiopie kolem řeky Omo a život Tibetánů v horách. V Peru jsme ochutnali tamní morčata, v Laosu žabí pomazánku a v Thajsku nebo Mexiku smažená sarančata.

Vím, že jsi mimo mnoha dalších procestoval Tibet. Zažil jsi v Tibetu nějaké zajímavé kulturní nebo náboženské šoky?

Tibet je velmi citlivá oblast. Lidé se s vámi vůbec nebaví. Jednak neumí anglicky, a pokud ano, tak se s vámi nechtějí bavit, aby je náhodou neviděla tajná policie. Tibetany jsem zažil v severní Indii a v Nepálu, kde stále udržují své tradice, obhospodařují si své chrámy a políčka a žijí spokojeným skromným životem.

Život je prostě nádherný.

tem. Tibetané v Tibetu žijí jiným životem, jsou stále perzekuováni, hlídáni, kontrolováni, a proto neradi s cizinci komunikují. V nepálském údolí Mustang, které je na hranicích s Tibetem jsem zažil krásný festival Tiji, který se odehrává každý rok v květnu a během tří dnů se kolem hlavního kláštera hraje, zpívá

a odkývají se na pár dní obrovské thangky – tkaná plátna s náboženskými výjevy.

Znechutilo tě nebo naopak okouzlo nějaké náboženství v dalekých krajích?

Nerad komentuji místa nebo lidi, kteří ve mně zanechali špatné pocity, protože se moc rád vracím k těm příjemným. Skvělé vzpomínky mám na buddhisty a hinduisty v Asii, jejich spokojený životní rytmus mě vždy fascinoval. A jejich barevné festivaly jsou fotograficky velmi atraktivní. V Africe se snadno zase narazí na mnoho etnických skupin, u jejichž animistické víry člověku občas zůstává rozum stát. Právě tyto kulturní odlišnosti mě stále motivují k dalšímu objevování míst, která bych ještě velice rád stihl navštívit.

Už spoustu let každoročně připravuješ velice zajímavý cestovatelský festival Kolem světa. Co tam mohou návštěvníci vidět?

Festival Kolem světa je mozaikou cestovatelského světa. Více než 70

přednášejících prezentuje své cestovatelské zážitky v pěti promítacích sálech. Paralelně zde probíhá veškeré cestovatelských potřeb a v rámci Exotic Food Festivalu si návštěvníci mohou užít ochutnávku dobrot z celého světa. Šťastní výherci pak mohou vyhrát letenky do Asie, outdoorové potřeby nebo

cestopisné knihy. A v průběhu festivalu se konají i taneční vystoupení exotických tanců z Indie, Indonésie, Nepálu, Mexika, Egypta nebo jiných zemí.

Díky za rozhovor a přeji spoustu krásných inspirativních cest.

Povolání: dobrodruh

ERNEST SHACKLETON byl polární badatel irského původu. V roce 1914 se pokusil překonat Antarktidu od Weddellova moře přes jižní pól k Rossovu moři. Loď Endurance nedlouho po vyplutí zamrzla v ledu. Posádka nejprve čtyři měsíce driftovala na ledové kře a poté se část trosečníků na lodním člunu vydala na nebezpečnou plavbu pro pomoc. Všichni muži byli zachráněni. Od ztroskotání lodi přežili více jak deset měsíců v těžkých polárních podmínkách.

Dám to? Most v Laosu.

V Norsku s rodinou.

Cestovat lze i s dětmi.

Foto: sergejson, Andrey Solovjev - Adobe stock; Archiv Karla Wolfa

SRÁŽKY

DOMINIK RUBÁŠ

V minulých „Okénkách do vodního světa“ jsme si představili zásoby vody v jednotlivých částech hydrosféry. Skončili jsme vodou v atmosféře. Možná, že jste si zapamatovali jednu zajímavost – to, že v ovzduší je obsaženo přibližně pětikrát více vody než ve světových řekách. Také jsme si řekli, že se voda do ovzduší dostává převážně vypařováním kapalné vody.

V atmosféře se tak zprvu vyskytuje v podobě neviditelné vodní páry. Pokud se tato pára ochladí (např. ve vyšších vrstvách atmosféry), dochází k jejímu zkapalnění na vhodných kondenzačních jádrech. A kapičky vody už vidět jsou – třeba v podobě oblaků. Jsou-li kapky dostatečně velké, začnou padat k zemi v podobě dešťových srážek. Meteorologové změřili, že v ČR v průměru ročně naprší asi 700 mm srážek. To znamená, že na každý 1 m² země spadne 700 litrů vody. Na horách přitom většinou prší výrazně více než v nížinách. Největší množství srážek za 24 h napršelo na našem území v roce 1897 na Nové Louce v Jizerských horách, a to 345 mm. Naopak ve srážkovém stínu Krušných hor – na Chomutovsku – naprší ročně v některých oblastech jen něco málo přes 400 mm. Ve světě jsou tyto rekordy ještě výraznější.

Tak například v některých oblastech jihoamerické pouště Atacama již nepršelo několik let. Naopak na nejdešivějších místech prší téměř každý den v roce a roční úhrny srážek tam přesahují i 10 000 mm. Takovým místem je třeba hora Waialeale na Havajských ostrovech.

Do srážek ovšem neřadíme pouze dešť. Do těch padajících patří dále třeba mrholení, sníh, krupky nebo kroupy. Existují i srážky usazené. Zkapalněním vody na ochlazeném zemském povrchu vzniká rosa, za velmi nízkých teplot (cca pod –8 °C) se desublimací (přechod z plynného na pevné skupenství) vytváří jinovatka. Velmi nebezpečná je tzv. ledovka. To je hladká průhledná vrstva ledu, která vzniká, když mrznoucí dešť dopadá na zemský povrch s teplotou nižší než 0 °C. Takto vytvořená souvislá vrstva ledu má na svědomí množství dopravních nehod i lidských zranění.